

UTM MESAGER UNIVERSITAR

Tara nu se poate ridica decât prin ingineri

Anul XIII. Nr. 9 (127). Noiembrie 2010. Ediție lunară. 8 pagini.

Fondator: Universitatea Tehnică a Moldovei

www.utm.md/mesager/

E-mail: romelina@list.ru

UTM – decorată cu medalia „European Quality”
(Oxford, Marea Britanie, 2010)

MOTO
„Trebuie să încerci
să urci foarte sus,
dacă vrei să poți
să vezi foarte
departe”
(Constantin Brâncuși)

DECLARAȚIA CONSILIULUI RECTORILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Consiliul Rectorilor din Republica Moldova își exprimă indignarea față de tentativele batjocoritoare ale mass-media care s-a încadrat în acțiuni murdare de defăimare a rectorilor și profesorilor care nu împărtășesc minciuna și dezinformarea populației.

De data aceasta ziarul „Moldova suverană”, în nr. 159 (988) din 03.11.2010, a publicat, sub semnătura jurnalistului Iosip Dumbrăveanu, un articol cu acuzații neîntemeiate care lezează nu doar demnitatea rectorului UTM, acad. Ion Bostan, care este și președinte al Consiliului Rectorilor din RM, ci și a altor rectori ai universităților din Republica Moldova.

De mult cunoaștem că această publicație și-a asumat misiunea de a ponegi adevăratele valori naționale. Există foarte multe exemple în acest sens – denigrarea poezilor Gr. Vieru, N. Dabija, a întregii spiritualități a poporului nostru. Se pare că păpușarul ziarului „Moldova suverană” crede că, murdărind cele mai veritabile și marcante personalități, ar putea să devină el însuși mai curat.

Ar fi mai prejos de demnitatea noastră, dacă am încerca să coborâm la nivelul acestui ziar și să combatem minciuna și aceste învinuiri neîntemeiate.

Lăsând pe seama justiției examinarea învinuirii ziarului „Moldova suverană”, Consiliul Rectorilor condamnă tentativele neîntemeiate ale mass-media angajate în campania murdară de defăimare a demnității rectorilor și a altor personalități.

Să nu discredităm personalitățile notorii ale neamului

Situația actuală și, în special, scrutinul electoral se caracterizează printr-o propagandă agresivă și de diversiune. În mass-media, în scopul distanțării alegătorilor de oponenți, se difuzează materiale ce discreditează și insultă personalități notorii, admirate și susținute de popor.

Noi, subsemnații, cunoscând îndeaproape cine este și ce a realizat pentru dezvoltarea științei, tehnicii și învățământului superior rectorul Universității Tehnice a Moldovei, acad. Ion Bostan, am rămas șocați în urma apariției, pe paginile ziarului „Moldova suverană” din 3 noiembrie a.c., a unui articol semnat de Iosip Dumbrăveanu. Suntem siguri că a defăima o somitate ca acad. Ion Bostan, un om de omenie care, aflându-se în fruntea UTM pe parcursul a cca 20 de ani, s-a definit ca individualitate cu trăsături morale, intelectuale și capacități manageriale deosebite, este poate cea mai gravă crimă în ziua de azi. În anii cei mai dificili acad. Ion Bostan a reușit nu doar să mențină pe linia de plutire această instituție de învățământ superior, ci și s-o dezvolte, s-o democratizeze, avansând-o la un nivel internațional de instruire.

Grație aptitudinilor sale organizatorice, după obținerea independenței țării, în scopul completării corpului academic cu tineri specialiști, a construit cămine ce corespund nivelului european, un bloc cu 66 de apartamente pentru tineri specialiști la un cost de numai 128 de dolari SUA per metru pă-

triat și un bloc social pentru cadrele didactice - locatarii ai căminelor studențești. De asemenea, Dumnealui a organizat mese gratuite de 5 ori pe săptămână pentru sute de studenți din familii social-vulnerabile. Sub conducerea acad. Ion Bostan numărul studenților la specialitățile ajustate la necesitățile economiei naționale s-a triplat, sporind de la 7 la 22 de mii.

Realizările științifice remarcabile în domeniul mașinologiei, mecanicii fine, tehnologiilor moderne de fabricare a metalelor în prezent sunt considerate ca realizări clasice. Incontestabile sunt și alte merite ale acad. Ion Bostan, la care nu ne vom referi în acest mesaj.

Articolul menționat aduce prejudicii întregului mediu academic și universitar al Republicii Moldova, conține insinuări nejustificate și nu reprezintă decât o încercare josnică de denigrare a onoarei și demnității acad. Ion Bostan – manager iscusit și savant renumit de talie mondială.

Chișinău, 5 noiembrie 2010

Acad. Gh. DUCA, acad. I. ABABII, acad. T. FURDUI, acad. V. RUDIC, acad. M. BOLOGA, acad. Al. CIUBOTARU, acad. B. GĂINĂ, m. c. I. TIGHINEANU, m. c. Gr. BELOSTECNIC, m. c. Gh. CIMPOIEȘ

Viitorii profesori universitari și cercetători

Doctorantura

Pe 4 noiembrie 2010 sub egida prorectorului pentru studii de masterat și doctorat, dna Larisa Bugaian, prof. univ., dr. hab., a avut loc tradiționala întâlnire a rectoratului cu proaspeții doctoranzi ai a.I.

Doctorantura, considerată până acum o entitate postuniversitară, odată cu noile reforme generate de Procesul Bologna, este pe cale de a deveni o treaptă universitară. În acest context, tot mai des este vehiculată abrevierea LMD referitoare la ciclurile noi ale învățământului universitar european – Licență, Masterat, Doctorat. An de an Doctorantura cuprinde un număr tot mai mare de candidați, caracterul ei căpătând semne

distinctive... studențești. De fapt, în esența sa, doctorandul e student la o treaptă superioară, cu perspectiva de a deveni profesor universitar și cercetător științific.

Scoala Doctorală de Inginerie de la UTM are 7 Centre cu profil de doctorat: „Tehnologii avansate, produse industriale scientointensive și materiale noi în construcția de mașini” (director – dl V. Dulgheru, prof. univ., dr. hab.), „Tehnologii moderne în domeniul electrotehnicii și energeticii” (director – dl A. Chițiu, conf., dr.), „Electrotehnică și Informatică” (director – dl Anatolie Casian, prof. univ., dr. hab.), „Radioelectronică și Telecomunicații” (director – dl Pavel Nistiriuc, conf., dr.), „Procesarea, calitatea și securitatea produselor alimentare” (director – dl Pavel Tatarov, prof. univ., dr. hab.), „Arhitectură, construcții și

design” (director – dl Ion Rusu, prof. univ., dr. hab.), „Antreprenariat și educație socioumană în inginerie” (director – dna Larisa Bugaian, prof. univ., dr. hab.).

La a. I doctoranzii vor studia literatura, bibliografia din aria profilului ales, pentru a cunoaște materialul cercetat anterior în domeniu. E foarte necesar, deoarece în continuare doctorandul va trebui să aducă în cercetările sale un plus de noutate științifică și practică în domeniu.

Intrucât scopul Doctoranturii urmărește și pregătirea cadrelor didactice universitare, pentru doctoranzii UTM se vor organiza și cursuri de pedagogie, prin Centrul de Formare Continuă al UTM. La aceste cursuri pot adera și doctoranzii din exteriorul UTM.

DI I. Holban, șeful Direcției Monitorizarea Doctoranturii la Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, conf., dr., a concentrat atenția doctoranzilor asupra formulării tezei de doctorat. La finele lunii ianuarie 2011, Senatul UTM va aproba temele doctoranzilor. Acestea trebuie bine gândite și formulate, deoarece ulterior pot fi reformulate o singură dată. O formulare bine gândită formează un cadru clar, în interiorul căruia doctorandul poate cerceta cu succes maxim.

DI Anatol Casian i-a însușit pe doctoranzi prin marea prioritate pe care o au tineretă. Descoperirile în știință, pe cât arată istoria, s-au făcut de cercetătorii tineri de 25-35 de ani. Dnii V. Dulgheru și P. Nistiriuc le-au urat noilor doctoranzi drum bun în știință.

În atenția absolvenților UTM!

Pe 18 ianuarie 2011, în incinta Centrului Universitar – CENIOP, blocul de studii UTM nr. 5, parter (str. Studenților, 9) se va desfășura

Târgul locurilor de muncă

Program:

10.00-10.15 – Deschiderea Târgului

10.15-12.30 – Negocieri între studenți și întreprinderi privind angajarea în câmpul muncii după absolvirea Universității

> **Va fi accesibilă și baza de date** a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) privind locurile de muncă vacante pe teritoriul republicii.

> **Este binevenită prezentarea la Târg cu CV-ul completat în prealabil** în 2-3 exemplare (vezi CV-model și tehnica comunicării cu angajatorii: www.ceniop.utm.md). În acest scop pot fi consultate și catedrele de profil sau Centrul – CENIOP.

Stimați absolvenți!

Nu ratați șansa de angajare!
Informați-vă suficient pentru a începe cu succes cariera profesională!

Relații la tel. 92-92-29

Organizatori: Centrul - CENIOP UTM, decanatele UTM, catedrele de specialitate UTM

Pe 26 octombrie 2010 Senatul UTM a examinat „Totalurile activității didactice în a.u. 2009-2010 și sarcinile pentru 2010-2011”. Un amplu raport la temă a prezentat dl Petru Todos, prim-prorector UTM, prof. univ., dr.

În perioada de raport s-au realizat diverse activități de asigurare a funcționalității Sistemului de Management al Calității, Sistemului de Credite Transferabile, în baza cărora sunt organizate studiile de licență, ciclul I. Creditele acumulate au fost indicate în carnetele de note și suplimentele la diplomă. Au fost organizate sesiuni intermediare. În contextul obligativității bacalaureatului, instruirea la a.l. a tins să acopere diferența școală-medie-liceu. Au continuat studiile de masterat, ciclul II, demarate în 2008. Au absolvit studiile, susținând integral examenul de licență, 2214 studenți de la învățământul cu frecvență la zi (82,2%) și 799 cu frecvență redusă (72,8%). Bacalaureatul a fost promovat de 412 studenți (89,56%). Colecția bibliotecii s-a completat cu 15415 ex. de carte și documente – 1184 titluri. S-au editat 131 lucrări didactico-metodice cu un volum total de 785.25 c.t. și un tiraj de 163.40 ex.

Totodată, reușita la învățământul cu frecvență la zi a constituit: a.IU – 37,8%, a.IIU – 42,2%; a.IIIU – 52,5%, îmbunătățindu-se față de anul trecut doar cu 2,5%. La învățământul cu frecvență redusă reușita în sesiunea de vară a fost de 32,7%. Exmatriculările au constituit 17,6% la învățământul cu frecvență la zi și 26,5% – cu frecvență redusă. Reușita scăzută denotă pasivitatea față de studii a unei părți considerabile din masa de studenți, subliniind necesitatea intensificării și personalizării muncii individuale a cadrelor didactice cu studenții.

În hotărârea adoptată Senatul a obligat organele de conducere și subdiviziunile universitare să se implice direct în monitorizarea procesului de studii:

Totalurile activității didactice în 2009-2010 și sarcinile pentru 2010-2011

Senat

- Consiliul de Administrație să analizeze informațiile decanilor privind rezultatele sesiunilor intermediare (noiembrie 2010, aprilie 2011), de iarnă și de vară (februarie, septembrie 2010);

- Consiliile facultăților să examineze rezultatele reexaminărilor (noiembrie 2010), ale sesiunii de iarnă și reexaminărilor (februarie, aprilie 2011);

- Catedrele să examineze rapoartele îndrumătorilor de grupă privind monitorizarea activităților de studii (decembrie 2010, aprilie 2011); dările de seamă ale cadrelor didactice, rezultatele sesiunii de iarnă (februarie 2011);

- Șefii de catedră să se documenteze cu situația la finele fiecărui semestru, să combată atitudinea formală din partea cadrelor didactice; să reorienteze tematica seminarelor metodice în direcția implementării și promovării metodelor de instruire adecvate pregătirii preuniversitare a studenților, să promoveze implementarea TIC și a cursurilor on-line.

- Departamentul Managementul Calității (șef – dl A. Chiciuc) să elaboreze o structură nouă a fișei de anchetare a studenților la finele predării disciplinelor de studii, pentru evidențierea aspectelor forte și celor slabe în activitatea de predare și asigurarea perfecționării continue a acesteia.

În aceeași ședință Senatul UTM a supus analizei și problemei privind „Dezvoltarea parteneriatului UTM – mediul de afaceri”. O informație largă la temă a fost expusă de către dl Valentin Amariei, prorector UTM, conf., dr.

Raportorul a menționat că facultățile și catedrele UTM contribuie la extinderea relațiilor de colaborare cu agenții economici cu scopul racordării procesului de instruire la cerințele ramurilor respective și îmbunătățirii instruirii practice a studenților. Participarea UTM în proiectul TEMPUS „Dezvoltarea

parteneriatului universitar cu întreprinderile” a intensificat aceste relații.

Departamentul Managementul Calității, CENIOP, Centrul de Formare Continuă au întreprins acțiuni concrete în vederea dezvoltării parteneriatului UTM cu întreprinderile: au studiat nivelul de realizare a așteptărilor angajatorilor privind calitatea instruirii absolvenților UTM, au organizat cursuri de formare a formatorilor și de formare profesională continuă a cadrelor didactice. Experiența acumulată se diseminează în alte universități. Planurile de învățământ au fost adaptate la cerințele mediului economic. Catedrele „Tehnologia Materialelor de Construcții” (FUA) și „Geodezie, Cadastru și Geotehnică” (FCGC) au lansat în septembrie 2010 un program de masterat la solicitarea companiei Lafarge Ciment-Moldova – „Ingineria proceselor și a materialelor minerale de construcție”. Catedra ACGV (FUA) a organizat trei grupe de formare continuă la solicitarea întreprinderii MOLDOVA GAZ. FIEB a organizat studii de recalificare în specialitatea „Business și administrare”.

S-a convenit asupra organizării stagiilor de practică și angajării ulterioare în câmpul muncii a studenților cu întreprinderile din Zona Economică Liberă, Bălți, inclusiv cu „Draexlmaier Automotive”, unde vor fi create cca 7 mii locuri de muncă. Companiile „Orange”, „Moldcell”, „Allied Testing” au dotat laboratoarele FCIM cu 67 calculatoare, iar „StarNet” a donat echipament și calculatoare pentru un laborator științific. Companiile „SIS Solution & Service”, „Moldcell”, „ITS INFORBUSINESS” au transmis pentru FRT echipament în sumă de cca 100 mii Euro. Dotări cu calculatoare și echipament mo-

der s-au efectuat și la FTMA, FCGC, FEn, FIMM, FUA, FIMCM. Departamentul Formarea Continuă a Cadrelor Didactice a deschis două săli specializate pentru formarea continuă dotate cu calculatoare, echipament modern și literatură didactico-metodică în cadrul acordului de colaborare cu Fundația Internațională LED, Lichtenstein în sumă de cca 380 mii lei.

UTM a semnat un Acord de colaborare cu întreprinderea auto DACIA, România privind crearea condițiilor confortabile pentru desfășurarea stagiilor de practică prin co-tutelă (conducători de practică de la uzină și UTM) a studenților de la FIMM, FIMCM, FRT, FEn, FCIM. La inițiativa Catedrei „Microelectronică și Dispozitive cu Semiconductori” (FCIM) a fost fondată și înregistrată la Ministerul Justiției (2.09.2010) Asociația Obștească „Societatea Absolvenților în Microelectronică ai UTM”.

Ținând cont de experiența universităților din UE, inclusiv INP Toulouse; AGRO-CAMPUS Rennes, Universitatea Gand Belgia, Universitatea BOKU Viena, Austria privind managementul activităților de parteneriat cu mediul de afaceri, **Senatul UTM a hotărât** de a examina posibilitățile de coordonare a activităților de parteneriat cu agenții economici privind îmbunătățirea instruirii practice a studenților. Aceste funcții ar putea fi executate de o persoană responsabilă cu experiență, care ar exercita funcțiile de coordonator a activităților de parteneriat în cadrul CENIOP.

În scopul dezvoltării parteneriatului UTM cu mediul de afaceri este binevenită organizarea conferințelor universitare anuale cu genericul „Dezvoltarea parteneriatului UTM cu mediul de afaceri: realizări, schimb de experiență, căi de extindere”, cu participarea reprezentanților facultăților, întreprinderilor, asociațiilor profesionale, Asociației absolvenților, altor instituții de învățământ din țară și de peste hotare.

Consiliul de Administrație

Sondajul „Opinii ale absolvenților UTM-2010”

Seria sondajelor la UTM continuă. Consiliul de Administrație a audiat în ședința din 20 septembrie 2010 raportul dlui Andrei Chiciuc, șeful Departamentului Managementul Calității. S-a depus o muncă mare în interviuarea a 1795 de absolvenți (o rată înaltă – 57 la sută). Rezultatele sondajului au fost inserate într-o broșură, urmând a fi studiate de către decani, șefii de catedre, servicii.

Absolvenții au o experiență de 4-5 ani de viață universitară și un orizont mai larg decât alți studenți. Notălor contează. Deci cifrele sondajului sunt elocvente în multe privințe. La întrebarea „În ce măsură studenții sunt implicați în adoptarea deciziilor (universitate, facultate, catedră)?” cca 50-60 la sută din răspunsuri sunt pozitive. E un indicator înalt. Tot aici se înscriu și procentele de la întrebarea aditivă, din care reiese că deciziile adoptate corespund aspirațiilor lor. Astfel, indicatorul pozitiv se ridică până la 77-83 la sută. Rezultă că studențimea e activă, îi pasă cum merg lucrurile la UTM, se implică.

O poziție civică a absolvenților se constată și în răspunsurile la întrebarea „Ce ați schimba/modifica în activitatea universității, facultății, catedrei?”. Și aici se întrevăd idei de îmbunătățire a condițiilor de muncă didactică la facultă-

ți. De exemplu, mărirea numărului de ore practice. Absolventul manifestă interes față de felul cum se va prezenta el mâine în viața profesională. El a văzut că în timpul stagiilor de practică nu prea ajungea să realizeze sarcini reale, îi lipseau deprinderile de muncă, deși teoretic știa ce trebuie să facă.

Studentul este „clientul” facultății, dacă e să vorbim în termenii economiei de piață. Iar universitatea, în calitate de „prestator de servicii”, este obligată să răspundă solicitărilor. Deci decanatele, catedrele vor trebui să caute posibilități suplimentare și să „accentueze” mai serios capitolul practic în planurile de studii.

Absolvenții cer ca înmatricularea la UTM să se facă prin examene. E o atitudine civică și aici. Ei își dau seama că unele note umflate la absolvirea treptei preuniversitare aduc candidați care „ocupă necinstit” locurile finanțate de la buget. Examenele de admitere ar mai opri avântul celor care vor să se strecoare „cumva” până la diplomă.

La întrebarea „Care este opinia dvs. privind studierea limbilor străine?” procentul „satisfăcător” variază între 70 și 85. Faptul denotă buna politică didactică a UTM, care a creat o bază solidă de cadre și materiale didactice. Acum, când limbile străine au devenit „aerul” oricăror universități, indiferent de profil, iată că UTM satisface cerințele noilor generații de studenți.

Există în sondaj și un punct delicat sub aspect psihologic, la care absolvenții au răspuns franc, numind profesorii cei mai buni. Lista s-a dovedit a fi destul de lungă și asta bucură desigur, stimulând munca noastră didactică în continuare.

Seminar

„Stagii practice – practici bune”

Sub acest generic pe 5 noiembrie 2010 Departamentul Managementul Calității (șef – dl A. Chiciuc, conf., dr.) a organizat un seminar cu șefii de catedre și lectorii-responsabili pentru organizarea practicii la catedre și facultăți.

În ultimul timp, conform prevederilor Procesului Bologna privind realizarea până în 2010 a Spațiului Universitar European Unic, accentul asupra aspectului practic în pregătirea tinerilor specialiști devine tot mai pronunțat. Și la UTM se amplifică căutările de soluții pe această linie. Seminarul „Stagii practice – practici bune” s-a înscris logic în contextul dat.

Dna **Valentina Bulgaru**, șefa Catedrei „Modelarea și Tehnologia Confecțiilor din Piele”, FIU, a informat asistența despre proiectul unui „Ghid pentru organizarea stagiilor de practică la UTM”, elaborat de un grup de lectori de la facultățile noastre. Ghidul-proiect însumează experiența UTM și a altor universități din țară și din străinătate – România, Franța, Belgia, Rusia – și se bazează pe documentele emise de Administrația UTM și organele ierarhice superioare din RM. S-au luat în calcul și prevederile Procesului Bologna la tema stagiilor de practică în universități. Ghidul trebuie să devină un îndrumător actual și permanent pentru toți cei 3 actori ai stagiilor de practică: profesorul, studentul, angajatorul (agentul economic). La stadiul de proiect, acest ghid poate fi completat cu noi idei, propuneri, sugestii.

Participanții la seminar au meditat serios asupra ajustării tematicii stagiilor de practică la necesitățile angajatorilor. S-a menționat: practica studenților își va atinge scopul dacă se va ține cont de necesitățile mereu schimbătoare din producție. Se cere deci o conexiune organică între procesul didactic și dezvoltarea producției pe diferite specialități, deci între catedră, profesor și angajator (agent economic).

Cum se face această conexiune? Iată întrebarea la care au căutat să răspundă, pe exemplul propriei activități, unii șefi de catedră: dl **Ilie Nucă** („Electromecanică și Metrologie”); dl **Artur Macari** („Tehnologia Conservării”, FTMA); dna **Angela Scripcenco** („Tehnologia Confecțiilor din țesături și Tricoturi”, FIU). La seminar și-a expus opinia și dl **Ion Volentir**, șeful Secției studii la Universitatea Agrară de Stat din RM.

Au fost expuse multe idei constructive privind stagiile de practică organizate la diferite întreprinderi din republică, dar și din Franța, Belgia, România, unde studenții UTM au tot mai multe ocazii benefice. Unele stagii de practică

se organizează și în cadrul UTM – la Centrul de Cercetări „Metrom” de la FEn, Centrul de Implementare a Tehnologiilor Avansate „Etalon” etc.

La seminar au participat și studenți/masteranzi de la UTM și UASM, care au trecut stagiilor în Moldova, Franța, Belgia. Ei și-au împărtășit experiența lor de începători în domeniul practicii de producție, dar și unele impresii, idei novatoare. **Natalia Leancă**, studentă FIU, a făcut un stagiul de practică la fabrica de tricotaj „Steaua Reds” din Chișinău; **Tatiana Gorneț**, FTMA – la întreprinderea de prelucrare a cărnii „AviSelect” din Bulboacă, Anenii Noi; **Alexandru Jantuan**, masterand FEn – la un institut de cercetări din Belgia; **Elena Temțunic**, masterandă FCGC – într-un laborator la Universitatea din Gent, Belgia; **Veaceslav Burlacu**, masterand UASM – într-o gospodărie agricolă din Franța.

Bursieri de merit

Studenți buni (care învață bine) avem mulți la UTM – mii. Bursierii (de studii) sunt cei mai buni dintre cei mai buni. Ei constituie elita studențimii. Dar avem și bursieri cu un calificativ mai înalt – de merit. Am ținut să-i cunoaștem pe unii dintre ei și astfel ne-am întâlnit cu 4 bursieri de merit de la FCIM, Filiera Anglofonă: **Sanda Ghenghea** – bursieră Victoriabank; **Alexei Panin** – dublu bursier: Victoriabank și Moldcell; **Dmitri Andreev** – bursier Victoriabank; **Sergiu Ivanov** – bursier al Republicii Moldova, toți fiind în a.IV.

Bursa e un mare succes, fără îndoială. Dar un succes posibil, atunci când muncești cu străduință, cu interes profesional, cu plăcere pentru cunoaștere.

Sanda Ghenghea spune că a învăța bine este nu doar

un bine ce îl faci pentru tine personal, ci și o datorie cetățenească – pentru a deveni un bun specialist într-o profesie de care are nevoie societatea, adică toți cei apropiați: părinții, rudele, prietenii. Când conștientizezi rolul tău de student la un asemenea nivel de responsabilitate, sigur că înveți cu mai multă ardoare, plăcere chiar, spune bursiera de merit. Ea consideră că regimul de muncă intelectuală trebuie impregnat cu efort fizic, pentru a nu dăuna sănătății.

La UTM s-au luat în considerare ambele aspecte de viață studențească, posibilități de educație fizică se oferă destule, deci să fie folosite. O spunem deschis: cei 4 bursieri de la FAF-FCIM impresionează și printr-o condiție fizică bună, citești optimism pe fețele lor, fapt ce confirmă înțelepciunea lor de a combina fericit, activ fizicul cu intelectualul.

Sergiu Ivanov are publicații în culegerile unor conferințe științifice la care a participat sau... nu a participat personal, trimițându-și doar tezele. E vorba de conferințe științifice internaționale, desfășurate în Spania, Germania, Japonia. Cum a reușit? Simplu, zice el, prin studii, studii sistematice. În opinia lui, orice student poate obține

succese, dacă respectă acest criteriu – studiile sistematice. Fără rupturi, goluri, care se recuperează foarte greu. Fiind în a. IV terminal, reușește să și lucreze – la Institutul de Matematică al AȘM. Are aplecare deosebită pentru matematici. La întrebarea dacă nu i se

pare matematica prea uscată în abstracțiunile sale, zâmbește: el vede flori printre formule și ecuații. De altfel, vede flori peste tot în natură, inclusiv în munca de studii.

Alexei Panin, bursier Victoriabank și Moldcell, zice că nu poate adăuga nimic nou, decât că muncește zi de zi la studii, de aici și succesul. Și el vede viața larg. Lucrează la o firmă de profilul tehnologiilor informaționale și tocmai munca la firmă îi arată ce trebuie să facă în timpul lecțiilor – să studieze sistematic. Susține ideea colegilor săi: termenul „sistematic” conține mult în procesul învățării. Din păcate, unii studenți păcătuiesc la capitolul „frecvența la lecții”, or tocmai aici se încalcă principiul „sistematic”. Alternează și el cartea cu exercițiul fizic, cu distracția, pentru a respecta, cum zice, „echilibrul vieții”.

Dmitri Andreev, bursier Victoriabank, spune că fiecare om are un potențial intelectual. E bine ca el să caute, să valorifice acest potențial, iar pentru aceasta trebuie să ai voință, să nu te lenevești.

E o plăcere să-i tot ascuți pe asemenea studenți, care știu ce vor, pentru că se uită la propriul eu și la voința din jur cu multă responsabilitate, cu multă energie tinerească, cu iubire de muncă.

„Balul bobocilor” e o distracție. Dar și un mijloc de educație în același timp. Pregătindu-se de „bal”, „bobocii” învață cum să vorbească, cum să se îmbrace, cum să danseze, cum să se comporte cu o fată (un băiat). În plus, își dezvoltă imaginația, puterea de creație sub diferite aspecte, simțul propriei demnități. Capacitatea de a se prezenta bine le poate aduce titlul de „Miss” sau „Mister”. E important pentru ei.

Spre bucuria noastră, „Balul bobocilor” desfășurat mai întâi la toate cele 10 facultăți ale UTM, apoi în finală pe universitate a demonstrat un nivel de cultură sportivă, o gamă largă de creații artistice și manifestări cu caracter civic pronunțat.

EDUCAȚIE ȘI... PRIN DISTRACȚIE

a circa o mie de studenți. Cele 10 perechi participante, câte una de la fiecare facultate, au concurat în trei probe: Prezentarea, Tema de acasă: „Sunt student!” și Dans (un colaj din câteva ritmuri: dens, popular, rock, vals).

Locul I a revenit perechii de la FRT – **Ana Nistiriuc** și **Dan**

Șveț. **Locul II** a fost împărțit de două perechi – **Elena Andronache** și **Victor Putin** (FCIM), **Antonina Ilievici** și **Andrei Tatar** (FEN). **Locul III** s-a oferit cu generozitate celorlalte 7 perechi.

Sala i-a aplaudat copios pe învingători. Bravo, „bobocilor”! Bravo și organizatorilor – birourilor sindicale de la facultăți, comitetului sindical-studenți al UTM (președinte – **Anatol Alexei**, vicepreședinte – **Radu Mânzat**), dar și decanatelor, rectoratului, care au susținut avântul „bobocilor” cu premii pe potriva talentului, muncii și cheltuielilor lor.

Pe 16 noiembrie 2010 a avut loc finala interuniversitară a „Balului bobocilor”. Reprezentantii UTM – **Ana Nistiriuc** și **Dan Șveț** au obținut și aici o victorie merituosă – **locul II**.

Finala „Balului bobocilor”-UTM a avut loc pe 10 noiembrie 2010 la clubul „Faraon” din sectorul Râșcani al capitalei, în prezența

ANUNȚ REDACȚIONAL Te așteptăm în echipă!

Cititorii noștri fideli – studenți, profesori, colaboratori ai UTM, care doresc să scrie la ziarul „Mesager Universitar”, pot trimite un e-mail pe adresa **romelina@list.ru** sau suna la tel: **48.83.57; 32.55.01**.

Te așteptăm să fii alături de noi! Te așteptăm să fii Mesagerul... generației tale!

Burse

VICTORIABANK
PRIMA BANCĂ DIN MOLDOVA

100 de studenți ai UTM, USM și ASEM au beneficiat de burse pentru a.u. 2010-2011 în mărime de 650 lei lunar. Mai mult. Unii studenți vor beneficia și de locuri de muncă în cadrul Victoriabank.

Reprezentanții băncii, rectorii și studenții au menționat că acest parteneriat este un exemplu de succes de responsabilitate socială a unui lider pe piața bancară din RM.

Vlad Plahotniuc, președintele Consiliului de Administrație Victoriabank, inițiator al Programului de burse Victoriabank: – Ne-am propus să vă acordăm acest suport nu neapărat ca parte materială, ci ca un imbold de motivație pentru aspirațiile voastre. Și vă promitem că vom fi alături de voi și după absolvire. Grupul nostru e dispus să angajeze specialiști tineri cu viziuni și abordări noi în procesul de muncă. La rândul vostru, trebuie să depuneți eforturi maxime pentru a încheia cu succes studiile și a vă încadra în câmpul muncii.

Natalia Politov-Cangaș, președinta Victoriabank: – Proiectul a demarat în cadrul Programului de Responsabilitate Socială Corporativă în scopul promovării și stimulării viitorilor specialiști în diferite domenii de activitate din economia RM.

Ion Bostan, rectorul UTM: – Proiectul de burse Victoriabank corespunde obiectivelor Procesului Bologna de edificare a unui sistem educațional de calitate, prin stimularea studenților într-o competiție deloc ușoară pentru a obține rezultate meritorii în studii.

Grigore Belostecnic, rectorul ASEM: – Apreciez bunele relații între mediul de

stat și cel de afaceri. Succesul businessului depinde de capacitatea universităților de a pregăti profesioniști și deschiderea mediului de afaceri, inclusiv a Victoriabank, spre colaborare și dialog.

Gheorghe Ciocan, rectorul USM: – Mai întâi vin performanțele academice, apoi cele profesionale. Acest proiect constituie o investiție în instituțiile noastre de învățământ și sperăm ca va avea o durabilitate ulterioară.

Mariana Panainte, studentă UTM: – Sincere mulțumiri pentru acest aport financiar. Sunt unica care a beneficiat atât de bursa socială, cât și de cea de merit. Vă sunt foarte recunoscătoare.

Câștigătorii bursei au fost selectați după următoarele criterii de eligibilitate: au efectuat integral activitățile didactice din planul de învățământ; au o medie generală minimă de „9,5” pentru bursele de merit și cel puțin „8” pentru bursele sociale (studenți orfani).

Pe 10 noiembrie a.c., 26 de studenți din ultimul an de studiu și masteranzi din patru universități din RM (UTM, ASEM, USM, US Bălți), învingători ai celei de-a VI-a ediții a proiectului anual „Bursa Moldcell”, au vizitat operatorul de telefonie mobilă pentru a face cunoștință cu echipa, planurile de colaborare pe viitor și a primi diplomele de bursieri.

Moldcell

O nouă lume a comunicării!

Bursieri Moldcell-2010 din partea UTM au devenit: **Olga Sușcița, Victor Zanosiev, Alexei Panin, Oleg Barladean, Alexandru Cerchez, Natalia Ciobanu, Ion Cojocar**. Ei au trecut cu brio cele 2 probe ale concursului: elaborarea dosarului și susținerea interviului.

Într-o atmosferă festivă, directorul general Moldcell, dl **Chiril Gaburici**, a înmănat studenților diplomele de bursieri, menționând: – Farmecul acestui proiect constă în faptul că oferim tinerilor nu doar susținere financiară, dar și o pregătire adițională plus oportunități de angajare imediat după absolvirea facultății. Ne mândrim că prin Bursa Moldcell am contribuit la formarea a 135 de tineri profesioniști cu respect pentru valorile europene în afaceri. Din numele întregii echipe Moldcell îi felicit pe noii bursieri și le doresc să beneficieze din plin de această oportunitate. Bine ați venit în familia Moldcell!

Proiectul „Bursa Moldcell”, lansat în anul 2005, oferă studenților atât suport financiar, cât și avantaje, perspective tentante pe termen lung – ocazia de a învăța și a lucra alături de cei mai puternici specialiști din Mol-

dova. Pe parcursul celor șase ediții ale concursului numărul participanților per ediție a crescut de la 15 la 25; bursa totală a fost mărită de la 5.000 lei la 13.500 lei; a fost extins numărul de universități cu drept de participare în concurs, fiind incluse și instituțiile de învățământ din regiunile de sud și de nord ale republicii; cifra totală a beneficiarilor se ridică în prezent la 135 de bursieri, 21 dintre care fac astăzi parte din familia celor 353 de angajați ai operatorului; bugetul total alocat pentru burse în cadrul celor șase ediții ale proiectului constituie cca 2 milioane de lei.

Burse pentru tineri defavorizați

Pe 17 noiembrie, de Ziua Internațională a Studentului, cei 264 de studenți din familia social-vulnerabilă care au participat la I ediție a concursului „Burse suplimentare pentru tinerii din familii dezavantajate” au primit burse anuale sociale în valoare de la 560 până la 1500 de dolari.

Angela Mușet, directoarea Centrului de Informații Universitare (CIU), a subliniat în cadrul festivităților dedicate finaliștilor că proiectul își propune să contribuie la reducerea inegalității de acces la studii, oferind tinerilor dezavantajați suport financiar și informațional pentru integrarea lor în societate.

În cadrul proiectului se vor organiza și activități suplimentare pentru bursieri: seminare, workshop-uri. Din cei 312 studenți care au participat la proiect, 64 au beneficiat de burse anuale în valoare de 1500 dolari, 106 – burse de 1000 dolari, iar 94 – de 560 dolari.

Bursele au fost oferite în cadrul unui proiect organizat de Centrul de Informații Universitare cu suportul financiar al Fondului de Urgență. Acesta este un program internațional, creat de George Soros, pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și Sud-Est și Asia Centrală. Prin intermediul acestui Fond, în Moldova sunt implementate în prezent patru proiecte în valoare de 5 milioane de dolari.

Profesorii noștri

Oleg Lupan – pe coperta unei reviste internaționale

Rezultatele cercetărilor comune a trei fizicieni – un moldovean și doi americani originari din China: **Oleg Lupan** de la Catedra „Microelectronica” a Universității Tehnice a Moldovei,

Lee Chow și **Guandyu Chai** de la Universitatea din Florida Centrală, SUA, au fost publicate pe coperta prestigioasei reviste științifice „Physica Status Solidi B” (iulie, 2010).

Lucrarea cuprinde noi metode tehnologice de elaborare a nanosenzorilor, în bază de structuri individuale de oxid de zinc (ZnO) cu dimensiuni mici. Pentru producerea senzorilor s-a folosit ca bază un nanofir și un nanotetrapod de ZnO și raza focalizată de ioni.

Noua tehnologie permite monitorizarea plasării în spațiu a structurilor individuale de ZnO, care au capacitatea de a detecta diverse gaze în concentrații reduse și radiații ultraviolete. Este demonstrată sensibilitatea oxidului de zinc față de diferite gaze – hidrogen, oxigen, amoniac, oxid de carbon, și se oferă noi oportunități pentru utilizarea lui.

Oleg Lupan, conf. univ., doctor în științe fizico-matematice, efectuează cercetările date în cadrul studiilor postdoctorale, în laboratoare specializate din RM, SUA, Franța.

Tudor Ambros – Doctor Honoris Causa la Iași

Pe 29 octombrie 2010, dl **Tudor Ambros**, prof. univ., dr. hab. la Facultatea de Energetică a UTM, a fost distins cu înaltul titlu de „Doctor Honoris Causa” al celebrei Facultăți-centenare de Inginerie Electrică, Energetică și Informatică Aplicată a Universității Tehnice „Gh. Asachi” din Iași.

Multiplele merite ale prof. Tudor Ambros în domeniul energiei din R. Moldova și pe planul cercetărilor științifico-tehnice și didactice în nobila cauză de pregătire a noilor contingente de tineri ingineri licențiați în energetică sunt bine cunoscute în comunitatea științifică și pedagogică a universităților tehnice din cele două țări surori – Republica Moldova și România.

Conferirea înaltului titlu dlui Tudor Ambros s-a înscris în suita festivităților consacrate Centenarului (1910-2010) Facultății de Inginerie Electrică, Energetică și Informatică

a Universității Tehnice „Gh. Asachi” din Iași.

Din partea UTM la eveniment au participat: conf., dr. **Nicolae Nogoreanu**, șeful Departamentului Resurse Umane, Secretariat și Relații cu Publicul; conf., dr. **Ilie Nucă**,

șeful Catedrei de Electromecanică; conf., dr. **Andrei Chiciuc**, șeful Departamentului Managementul Calității; prof. univ., dr. hab. **Ion Stratan**, decanul Facultății de Energetică, prof. univ., dr. **Petru Todos**, prim-prorector.

Redacția ziarului UTM „Mesager Universitar” aderă la aflul impresionant de felicitări adresate dlui prof. Tudor Ambros cu ocazia acestui frumos eveniment.

Iacob Bumbu – fondatorul biogeochimiei în Moldova

De peste două decenii prof. **Iacob Bumbu** este preocupat de studierea elementelor chimice în ecosistemele naturale și artificiale din Moldova. În baza cercetărilor fundamentale ale D-sale au fost elaborate noi procedee de optimizare a nutriției minerale a plantelor și animalelor agricole, a devenit posibilă efectuarea raionării biogeochimice a microelementelor pe teritoriul RM. Cercetările conținutului, migrației, concentrației, repartizării I, Co, Zn, Cu, Mn, Fe, Pb, Sr, Se, Ni în sistemele rocă-sol, sol-plantă, sol-apă, sol-bentos, plantă-organism, implementate în hărți complexe biogeochimice, sunt folosite pe larg în economia națională – medicină, agricultură, protecția mediului etc.

Este considerat fondatorul științei biogeochimiei în condițiile RM.

Pe parcursul celor 55 de ani de activitate științifico-didactică, a contribuit la pregătirea mai multor generații de specialiști de înaltă calificare în domeniile biologiei, ecologiei, pedagogiei, medicinei, agriculturii, ingineriei mediului (peste 10 mii studenți, masteranzi, doctoranzi etc.).

Este membru al Consiliului specializat D.03.93.50 pe lângă Institutul Național de Ecologie, membru al Consiliului Științific al FUA, vicepreședinte al Academiei Naționale de Științe Ecologice din RM. Este directorul Centrului de Cercetare și Educației în domeniul ingineriei și managementului ecologic „UNESCO”, pe care l-a fondat în 2010.

Profesor de onoare al Universității de Nord Baia Mare, România, membru titular al Academiei Internaționale de Ecologie și Informatică din Sankt Petersburg, Federația Rusă, biografia d-lui este nominalizată în Dicționarul Specialiștilor în „Who's Who” în știința și tehnica românească, vol. I, 1996. Veteran al muncii din 1988.

În perioada 1958-2009 participă la numeroase foruri științifice (conferințe, simpozioane, seminare) republicane și internaționale, iar în 1981 a fost unul din organizatorii Conferinței Unionale din fosta URSS pe problemele microelementelor și rolul lor în biologie, medicină și agricultură desfășurată în or. Chișinău.

Rezultatele cercetărilor obținute stau la baza elaborării a 5 brevete de invenții.

Este autor al peste 250 de lucrări științifice, didactico-științifice, îndrumări metodice, inclusiv 14 monografii, 4 manuale pentru studenți, masteranzi și doctoranzi, 4 broșuri etc.

Ion IONET, șef Catedră EMEIA, dr., conf. univ.

Simpozion internațional

Cucuteni: istorie veche, istorie nouă românească

În perioada 23-25 septembrie 2010 UTM a găzduit cea de-a V-a ediție a **Simpozionului internațional „Cucuteni – 5000 Redivivus: științe exacte și mai puțin exacte”**. Evenimentul a fost organizat de cele două universități-surori – Universitatea Tehnică din Moldova și Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, susținute de Universitatea „V. Alecsandri” din Bacău, Academia de Științe Tehnice din România, Forul Democrat al Românilor din Moldova, Liceul Teoretic de Creativitate „Prometeu”. În cadrul Simpozionului au activat trei secții științifice, fiind prezentate 38 de comunicări, reprezentând opera unor autori singurari sau colective de autori din R. Moldova, România, Rusia, Franța, SUA, Germania etc.

Interesul științific larg este stimulat de gradul înalt al culturii civilizației Cucuteni – remarcabilă cultură neolitică, una dintre cele mai vechi din Europa, care a înflorit acum 5000-6000 de ani, între Carpați și Nipru, timp de aproape un mileniu. Ea a precedat cu câteva sute de ani așezările umane din Sumer și Egiptul Antic, fiind amplasată pe o suprafață de cca 350.000 kilometri pătrați, pe teritoriul actual al României, RM și Ucrainei, primindu-și numele după satul omonim din apropierea orașului Iași, unde în 1884 au fost descoperite primele vestigii.

Uneltele rudimentare arată că traiul acestor oameni era foarte simplu, dar ceramica pictată pe care ne-au lăsat-o a ajuns la un nivel de rafinament rămas neîntrecut. Deși vasele datează de peste 5000 de ani, rezistând cam 150 de generații umane, culorile s-au păstrat intacte. Acesta este marele mister al ceramicii cucuteniene. Un alt aspect important: vasele din lut cucuteniene datează dintr-o perioadă în care încă nu exista roata olarului. Cu toate acestea, ele erau de cele mai diverse mărimi și forme, fiind aproape simetrice, ceea ce vorbește despre o înaltă măiestrie a meșterilor care le-au confecționat.

Se spune că, în acele timpuri, oamenii cunoșteau și diferite procedee de prelucrare a aramei, de obținere a unor aliaje, precum cel de cupru și argint. Mai mult. Acei strămoși ai civilizației umane aveau sate cu

teri apar idei veritabile și e posibilă o colaborare mai strânsă a specialiștilor din R. Moldova și de peste hotare din diverse domenii ale științelor exacte și mai puțin exacte, a declarat Președintele interimar al RM, dl **Mihai Ghimpu**, Președinte al Parlamentului.

În opinia șefului statului, cunoașterea aprofundată a acestei culturi este foarte importantă și noi trebuie să fim mândri că aici a apărut cea mai importantă și avansată cultură neolitică din întreaga lume. „Am putea spune că este o populație care a dat naștere civilizației europene, găsind continuitate în cultura românească. Elementele de port popular, ceramica meșterilor populari din satele noastre mai păstrează elemente ale acestei culturi misterioase, care depășește chiar și civilizația europeană”, a accentuat Mihai Ghimpu.

Președintele țării a mai specificat că aceste manifestări științifice de ținută academică, care deja au devenit tradiționale și care reunesc un număr mare de specialiști și cadre didactice de înalt prestigiu din diverse centre universitare ale țării și din străinătate, constituie un prilej inedit de a contura, pe de o parte progresele în descoperirile istoriei civilizației Cucuteni, iar pe de altă parte – o deschidere către comunicare cu savanții notorii din domeniu, care poate fi pusă în slujba cunoașterii și popularizării culturii Cucuteni.

Profesorul **Lorin Cantemir** de la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, Doctor Honoris Causa al UTM, a menționat că organizarea unor asemenea simpozioane internaționale este foarte importantă atât din punct de vedere științific, deoarece permite efectuarea unui schimb de opinii dintre specialiștii din domeniu, cât și practic, oferind posibilitatea studenților să se documenteze mai aprofundat de la personalități notorii despre cultura Cucuteni.

În opinia profesorului **Alexandre Herlea** de la Université de Technologie de Belfort-Montbéliard din Franța, cultura Cucuteni este un simbol al apartenenței RM la Europa. „Trecutul este un argument actual și un argument al viitorului acestui stat în marșul familiei a țărilor europene”, a spus prof. Herlea.

multe case paralelipipedice și chiar temple, ceea ce vorbește despre un înalt grad de inteligență a lor. În construcții, la fel ca și în ornamentele care împodobesc vasele de ceramică, se întrevăd motive geometrice. Ce simbolizează aceste spirale, vârtejuri, romburi, triunghiuri, cercuri, meandre, zigzaguri? Ce dorea să transmită, care era gândirea meșterului (artistului) din perioada Cucuteni-Tripolie? Vestigiile cucuteniene ne transpun într-o altă lume, cu o filozofie aparte, pe care este dificil să o înțelegem pentru a descifra și a reconstitui civilizația Cucuteni-Tripolie.

Organizatorii Simpozionului și-au propus să discute despre trecutul și tradițiile acestei culturi.

– Cultura Cucuteni este un domeniu deosebit de complex, unde se îmbină elemente ale culturii, tehnicii, medicinei, dreptului, arhitecturii. Numai în discuții și dezba-

Simpozionul s-a bucurat de prezența multor personalități marcante, între care **Alexandru Moșanu**, ex-președinte al Parlamentului RM, dl **Leonid Bujor**, ministrul Educației, **Nicolae Dabija**, președintele Forului Democrat al Românilor din Moldova, **Vasile Puiu**, rectorul Universității „V. Alecsandri” din Bacău, **Eugen Grebenicov**, academician al Academiei de Științe a Federației Ruse, **Mihai Tun**, primar de Cucuteni ș.a.

De notat că la lucrările Simpozionului au participat și mulți studenți ai UTM, fapt ce contează mult în consolidarea speranței de continuitate a conștientizării mereu mai profunde a valorilor perene ale neamului.

Rolul de organizator și moderator al simpozionului le-a revenit, ca și la edițiile precedente, dlui **Valerian Dorogan**, prorector UTM, prof. univ., dr. hab., și dlui **Valeriu Dulgheru**, prof. univ., dr. hab. UTM.

Chișinăul merită să aibă un Muzeu Politehnic

De mai mulți ani, Serafim Urechean, cunoscut om politic, adună o colecție de tehnică retro. Fiind de profesie inginer, el manifestă un viu interes față de relicvele legate de progresul tehnic. Cunosându-i pasiunea, prietenii și colegii îi dăruiesc diverse rarități tehnice. Colecția crește. Urechean a decis să o pună la dispoziția publicului larg în cadrul unui viitor Muzeu Politehnic, pe care intenționează să-l deschidă la Chișinău, oraș pe care l-a condus timp de 11 ani.

Mașina de cusut „Zinger” îmi răscolește scumpe amintiri – la asemenea mașini se cosea pe timpul copilăriei mele. Îmi plac și motocicletele „Minsk”, „J-49”. Am multe modele de telefoane mobile, începând de la primul, ridicol de mare, asemănător cu un hârleț. Dar cea mai scumpă relicvă pentru mine este vechiul tractor „Universal”, care a stat ani buni pe un postament în centrul satului meu de baștină Larga. Copil fiind, îl desfăceam și-l asamblam la loc până la ultimul șurubaș... Tractorul a fost cumpărat în 1940, la Cernăuți, cu 30 mii de ruble de către Macarie Clim, țaran din partea locului. Deoarece nu știa să-l conducă, l-a adus în sat tras de trei boi. Apoi, după ce a studiat mașina, lucra pământul său și al oamenilor. Plimba cu tractorul copiii satului, care alergau mereu după el. În 1949, când s-a creat colhozul „Grănicerul”, Clim a fost nevoit să cedeze tractorul... La începutul anilor '70 veteranul de fier a fost instalat pe un postament în parcul auto al colhozului, apoi transferat în centrul satului. În 1973, la 1 mai, tractorul a fost coborât de pe postament, moș Macarie l-a pornit și a condus parada.

În parcul de troleibuze există un troleibuz vechi și un tramvai, iar la gară – o locomotivă de epocă. Eu unul am în posesie câteva automobile retro. Ar fi nedrept ca aceste mașini să stea departe de ochii lumii, doar tehnica este același produs inestimabil al geniului uman, la fel ca și operele de artă plastică, de cinema sau teatru. Deși ne schimbă radical viața și evoluăm datorită progresului ei, tehnica adeseori e cuprinsă de anonim, ne amintim rar de creatorii ei, de ingineri, savanți, inventatori. Nu e corect.

Bunăoară, se știe că microscopul a fost inventat de **Anton van Leeuwenhoek**. Dar ce știm despre autorul mașinii de tăiat piatră KMG? Creatorul acesteia se numea **Galanin**.

Invenția lui a lichidat munca manuală în carierele de piatră. Dacă pe timpuri la mina din Cricova minerii tăiau manual câte 15-20 de blocheți pe zi, grație mașinii KMG productivitatea extragerii blocheților în URSS a sporit de 17 ori! Cu regret, nu cunosc nimic despre inventatorul Galanin, dar știu că fiica lui Galanin a lucrat la UTM.

Constructorii din Chișinău **Valeriu Coțofană** și **Victor Morari** au adus pentru viitorul Muzeu Politehnic un patefon sovietic în funcțiune PT-3 „Molot”. Potrivit ștampilei din pașaportul aparatului, acesta a fost cumpărat în 1956. Are chiar și un set de ace de rezervă! Patefonul este o versiune portativă a gramofonului, inventat de compania DECCA în 1913, pentru aplicare în condiții

de campanie de forțele armate ale Angliei. A căpătat o largă răspândire în anii '40-'60, fiind înlocuit ulterior de electrofon. Denumirea de patefon provine de la numele firmei producătoare „Pate”.

Consider necesar ca în viitorul Muzeu Politehnic să fie expuse și materiale despre ingineri, savanți, artiști, care au contribuit la construcția și amenajarea Chișinăului. Avem multe asemenea personalități. **Nicolae Codreanu**, matematician, om de cultură, iluminist, fondator al Societății matematicienilor. Fiu de moșier de pe la Leușeni, a absolvit Gimnaziul gubernial din Chișinău (amplasat în actuala clădire a Muzeului de Istorie). În 1873, la solicitarea guvernatorului Basarabiei **Șebeko**, a deschis la Chișinău o școală reală, lângă Biserica Sf. Pantelimon. În 1895-96, după proiectul lui, a fost înălțată clădirea școlii tehnice (azi – clădirea Facultatea de Litere a USM). În 1897 din inițiativa lui a fost

creat gimnaziul industrial. A fondat la Chișinău Societatea istorico-arhivistică, fiind primul ei președinte. A editat prima revistă științifică. Fiul său, **Eugen Codreanu**, a fost profesor, director al Școlii de vinificație.

Ministrul finanțelor din Rusia țaristă, **Serghei Vitte**, a făcut studii la Chișinău. În memoriile sale, scrie că a învățat cu sora sa la Tbilisi, apoi la Odesa, unde li s-a spus că cele mai bune studii se fac la Chișinău. Apropos, la Chișinău a existat cel mai bun observator astronomic în tot imperiul rus. Vitte a ajuns ministru al finanțelor. A patronat și Ministerul Comunicațiilor. Vizita des Basarabia, în timpul lui a fost construit drumul de fier până la Ungheni și tronsonul Bender-Reni.

Constantin Stere este cunoscut ca revoluționar, jurist, rector al Universității Iași. Feclorul său, **Roman Stere**, a fondat Institutul de Științe Electrotehnice București.

Anatol Drăguță, inginer-mecanic, creator al unor pompe originale, inclusiv pentru industria atomică și puțuri de mare adâncime, originar din jud. Soroca.

Gheorghe Gamov, fizician teoretician sovietic și american, astrofizician, are rădăcini basarabene. În 1933 a părăsit URSS, în 1940 a obținut cetățenia SUA, a fost membru-corespondent al AȘ a URSS și al Academiei Naționale a SUA, s-a remarcat prin lucrări în mecanica cuantică, fizica atomică și nucleară, în astrofizică, cosmologie, biologie, primul a formulat clar problema codului genetic.

Muzee Politehnice există în multe țări – Anglia, Austria, Cehia, Ungaria, Norvegia, Suedia, SUA, Japonia, Canada. În Europa, primul muzeu științifico-tehnic a fost creat la Paris, în 1794, ideea aparținând remarcabilului matematician **Rene Descartes**. Conform statutului Muzeului Politehnic din Germania, președinte de onoare al acestuia și membri ai consiliului de administrație sunt președintele federal și cancelarul federal al Germaniei. Muzeul Politehnic din Moscova există de 130 de ani, dispune de o colecție de 50 aparate de telegraf, 400 radioreceptoare, mii de microscopie, colecții de unicat de aparate geodezice, cântare, negative vechi; istoria poștei o reflectă ștampilele, sigiliile, cutiile poștale.

Disponem și noi de multe relicve ale științei și tehnicii. Să le păstrăm, doar ele constituie experiența colectivă a poporului, a cunoștințelor și abilităților lui. E important și pentru consolidarea conștiinței naționale, pentru implementarea noilor tehnologii, în cele din urmă, pentru creșterea statutului social al inginerilor, savanților, inventatorilor, ca ei să nu plece peste hotare.

Mă adresez tuturor savanților, inginerilor, constructorilor, vinificatorilor, colaboratorilor AȘM, pedagogilor și, în primul rând, absolvenților Universității Tehnice din Moldova, printre care mă număr și eu, să contribuim împreună la crearea Muzeului Politehnic în Moldova, să participăm la colectarea exponatelor, de păstrarea cărora îmi asum responsabilitatea: AMN este dispusă să ofere o încăpere pentru păstrarea acestor relicve până la momentul când în capitală se va găsi un sediu potrivit.

Serafim URECHEAN,
absolvent UTM

Pro Calitate

În atenția studenților și angajaților UTM

În conformitate cu politica UTM în domeniul asigurării calității studiilor, „Planului de activități privind prevenirea și contracararea corupției la UTM” și excluderii fenomenelor negative prezente în societate, Senatul UTM a decis crearea adresei e-mail:

quality.utm@gmail.com

Orice persoană poate expedia la adresa sus menționată sugestii, opinii și informații ce pot contribui la menținerea și îmbunătățirea atmosferei în universitate. Mesajul va fi recepționat de o persoană obligată să respecte confidențialitatea și să transmită conținutul respectiv factorilor de decizie ai UTM.

În atenția studenților și masteranzilor UTM!

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
Centrul universitar
Informare și Orientare Profesională
(CENIOP)

Centrul Universitar de Informare și Orientare Profesională (**CENIOP**), Blocul de studii nr. 5, parter, str. Studenților, 9, de comun acord cu Centrul de Formare Continuă organizează gratuit cursuri extracurriculare „**Managementul carierei profesionale**”, care vor contribui la începerea cu succes a carierei profesionale. Veți fi familiarizați cu tehnica căutării reușite a unui loc de muncă și administrarea timpului în acest scop, prezentarea și comunicarea cu angajatorii, rolul și metodica completării CV-ului, a unei scrisori de intenție privind angajarea în muncă după absolvirea universității.

Persoanele interesate se pot înscrie la cursuri contactând tel. **92-92-28** sau prin E-mail: ceniop_utm@yahoo.com, indicând: numele, prenumele, facultatea, grupa academică, anul de studii, datele de contact – telefonul sau adresa electronică.

Locul și data desfășurării cursurilor se vor comunica suplimentar – în funcție de completarea grupelor.

Stimați, studenți și masteranzi!
Nu ratați șansa de a începe cu succes
cariera profesională!

Editor – Universitatea Tehnică din Moldova.

Echipe redacției: **Marina Romanciuc (redactor-șef)**, **Leonid Busuioc (corespondent)**, **Dorian Saranciuc (fotograf)**, **Victor Luca (design)**.

Relații la tel.: 48-83-57 și 32-55-01. E-mail: romelina@list.ru

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998. Tiparul: Editura „PRAG-3”

Comanda: 2 1 3 5

Tiraj: 2200